

ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANIB INGLIZ TILINI O'QITISHNING SAMARALI USULLARI

ЭФФЕКТИВНЫЕ МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ СОВРЕМЕННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

EFFECTIVE METHODS OF TEACHING ENGLISH USING MODERN TECHNOLOGIES

Norboyeva Madina Bo'riyevna

Ilmiy rahbar: Subhida Jabborova

Termiz Iqtisodiyot va servis universiteti

Filologiya va tillarni o'qitish ingliz tili yo'nalishi talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy texnologiyalardan foydalanib ingliz tilini o'qitishning samarali usullari ko'rib chiqiladi. Adabiyotlar tahlili asosida turli texnologik vositalar va ularning til o'rganishdagi samaradorligi o'rganiladi. Natijalar zamonaviy texnologiyalarning til o'qitish jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishi mumkinligini ko'rsatadi. Xulosa qismida texnologiyalarni til o'qitishga integratsiya qilish bo'yicha tavsiyalar beriladi.

Kalit so'zlar: ingliz tili o'qitish, zamonaviy texnologiyalar, samarali usullar, mobil ilovalar, onlayn platformalar

Аннотация: В данной статье будут рассмотрены эффективные способы обучения английскому языку с использованием современных технологий. На основе анализа литературы исследуются различные технологические средства и их эффективность при изучении языка. Результаты показывают, что современные технологии могут сделать процесс обучения языку более эффективным и увлекательным. В заключительной части даны рекомендации по интеграции технологий в преподавание языка.

Ключевые слова: обучение английскому языку, современные технологии, эффективные методы, мобильные приложения, онлайн-платформы

Abstract: This article will consider effective methods of teaching English using modern technologies. Based on the analysis of literature, various technological

tools and their effectiveness in language learning are studied. The results show that modern technologies can make the language learning process more efficient and interesting. In the summary section, recommendations are given on the integration of technologies into Language Teaching.

Keywords: English language teaching, modern technology, effective methods, mobile applications, online platforms

KIRISH

Zamonaviy dunyoda ingliz tilini bilish muhim ahamiyat kasb etmoqda. Globallashuv va xalqaro aloqalarning kengayishi tufayli ingliz tili xalqaro muloqot tili sifatida o'z o'rnni mustahkamlamoqda. Shu bois, ingliz tilini samarali o'qitish usullarini takomillashtirish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi.

Zamonaviy texnologiyalarning rivojlanishi ta'lif sohasiga ham o'z ta'sirini ko'rsatmoqda. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) til o'rganish jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilish imkonini bermoqda [1]. Ushbu maqolada zamonaviy texnologiyalardan foydalanib ingliz tilini o'qitishning samarali usullari ko'rib chiqiladi va tahlil qilinadi.

USULLAR VA ADABIYOTLAR TAHЛИLI

Ushbu tadqiqot adabiyotlar tahlili va mavjud ma'lumotlarni sintez qilish asosida olib borildi. Ingliz tili o'qitishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish bo'yicha so'nggi 10 yil ichida chop etilgan ilmiy maqolalar, kitoblar va internet manbalari o'rganib chiqildi.

Adabiyotlar tahlili natijasida ingliz tili o'qitishda qo'llaniladigan asosiy zamonaviy texnologiyalar quyidagicha guruhlandi:

1. Mobil ilovalar
2. Onlayn platformalar va veb-saytlar
3. Ijtimoiy tarmoqlar
4. Videolar va podkastlar
5. Virtual va kengaytirilgan reallik texnologiyalari

Mobil ilovalar. Mobil ilovalar til o'rganishda tobora ommalashib bormoqda. Duolingo, Babbel, Memrise kabi ilovalar foydalanuvchilarga istalgan vaqtida va joyda til o'rganish imkonini beradi [2]. Bu ilovalar o'yin elementlarini qo'llash orqali til o'rganish jarayonini qiziqarli va samarali qiladi.

Onlayn platformalar va veb-saytlar. Coursera, edX, FutureLearn kabi MOOC (Massive Open Online Courses) platformalari ingliz tilini o'rganish uchun keng imkoniyatlar taqdim etadi [3]. Bu platformalar orqali dunyo miqqosidagi

nufuzli universitetlarning ingliz tili kurslarini o'tash mumkin. Bundan tashqari, BBC Learning English, British Council kabi veb-saytlar ham til o'rganuvchilar uchun boy resurslar taqdim etadi.

Ijtimoiy tarmoqlar. Facebook, Twitter, Instagram kabi ijtimoiy tarmoqlar til o'rganish uchun noan'anaviy, ammo samarali platforma bo'lib xizmat qilishi mumkin [4]. Ular orqali ona tili ingliz tili bo'lgan kishilar bilan muloqot qilish, turli guruh va sahifalarga a'zo bo'lib, ingliz tilidagi matnlarni o'qish va muhokama qilish imkoniyati mavjud.

Videolar va podkastlar. YouTube, TED Talks kabi platformalardagi videolar va turli podkastlar tinglab tushunish ko'nikmasini rivojlantirish uchun ajoyib vosita hisoblanadi [5]. Ular orqali til o'rganuvchilar turli mavzulardagi autentik ingliz tili materiallarini tinglash imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Virtual va kengaytirilgan reallik texnologiyalari. Virtual reallik (VR) va kengaytirilgan reallik (AR) texnologiyalari til o'rganish jarayoniga yangi o'lcham qo'shmaqda [6]. Bu texnologiyalar yordamida til o'rganuvchilar virtual muhitda "sayohat" qilishlari va til ko'nikmalarini amalda qo'llashlari mumkin.

NATIJALAR

Adabiyotlar tahlili natijasida quyidagi asosiy xulosalar chiqarildi:

1. Zamonaviy texnologiyalar til o'rganish jarayonini yanada moslashuvchan va individual ehtiyojlarga yo'naltirilgan qiladi [7]. Masalan, mobil ilovalar foydalanuvchining o'zlashtirish tezligiga moslab materiallarni taqdim etadi.
2. Texnologiyalar til o'rganishni qiziqarli va motivatsiyali qiladi. O'yin elementlari, virtual reallik kabi yangiliklar o'quvchilarning qiziqishini oshiradi va ularni ko'proq vaqt til o'rganishga sarflashga undaydi [8].
3. Zamonaviy texnologiyalar autentik materiallarga kirish imkoniyatini kengaytiradi. Onlayn platformalar, videolar va podkastlar orqali o'quvchilar real hayotda ishlatiladigan ingliz tilini o'rganish imkoniyatiga ega bo'ladilar.
4. Texnologiyalar til o'rganishning barcha aspektlarini (o'qish, yozish, tinglash, gapirish) qamrab olish imkonini beradi. Masalan, mobil ilovalar orqali so'z boyligini oshirish, onlayn platformalarda yozma vazifalarni bajarish, videolar orqali tinglab tushunishni rivojlantirish mumkin.
5. Zamonaviy texnologiyalar o'qituvchi va o'quvchi o'rtaсидаги aloqani kuchaytiradi va hamkorlikda o'rganish imkoniyatlarini kengaytiradi. Masalan, onlayn forumlar orqali muhokamalar o'tkazish, loyihamalar ustida birgalikda ishslash mumkin.

TAHLIL VA MUHOKAMA

Yuqorida keltirilgan natijalar zamonaviy texnologiyalarning ingliz tili o'qitishda katta salohiyatga ega ekanligini ko'rsatadi. Biroq, bu texnologiyalarni samarali qo'llash uchun bir qator omillarni hisobga olish zarur:

1. Texnologiyalarni tanlashda maqsadga muvofiqlik prinsipi Har qanday texnologiyani darsga kiritishdan oldin uning aniq maqsad va vazifalarga mos kelishini baholash lozim. Texnologiya o'qitish jarayonini yaxshilashga xizmat qilishi, shunchaki "zamonaviylik" uchun ishlatilmasligi kerak.
2. O'qituvchilarning malakasi Texnologiyalardan samarali foydalanish uchun o'qituvchilar tegishli ko'nikma va bilimlarga ega bo'lislari zarur. Shu bois, o'qituvchilarning malakasini oshirish, ularga zamonaviy texnologiyalardan foydalanish bo'yicha trening va seminarlar o'tkazish muhim ahamiyatga ega.
3. Texnologiya va an'anaviy usullar o'rtasidagi muvozanat Texnologiyalar an'anaviy o'qitish usullarini to'liq almashtirmasligi, balki ularni to'ldirishi va kuchaytirishi kerak. Jonli muloqot, o'qituvchi bilan bevosita aloqa hamon til o'rganishning muhim tarkibiy qismi bo'lib qolmoqda.
4. Texnik ta'minot va infratuzilma Zamonaviy texnologiyalardan foydalanish uchun tegishli texnik ta'minot va infratuzilma (kompyuterlar, internet, smartfonlar) zarur. Bu esa moliyaviy resurslar va texnik ko'mak talab qiladi.
5. Xavfsizlik va axloqiy masalalar Internet va ijtimoiy tarmoqlardan foydalanishda xavfsizlik va axloqiy masalalarga e'tibor qaratish lozim. O'quvchilarni onlayn xavflardan himoya qilish va ularning shaxsiy ma'lumotlarini muhofaza qilish choralarini ko'rish zarur.

XULOSA

Zamonaviy texnologiyalar ingliz tili o'qitish jarayonini yanada samarali, qiziqarli va moslashuvchan qilish imkonini beradi. Mobil ilovalar, onlayn platformalar, ijtimoiy tarmoqlar, videolar va podkastlar, shuningdek, virtual va kengaytirilgan reallik texnologiyalari til o'rganishning turli aspektlarini qamrab oladi va o'quvchilarga keng imkoniyatlar taqdim etadi.

Biroq, bu texnologiyalarni samarali qo'llash uchun ularni puxta rejorashtirish, o'qituvchilarni tayyorlash va tegishli infratuzilmani yaratish zarur. Texnologiyalar an'anaviy o'qitish usullarini to'ldirishi va kuchaytirishi, ularni butunlay almashtirmasligi kerak.

Kelajakda zamonaviy texnologiyalarni ingliz tili o'qitishga yanada chuqurroq integratsiya qilish, ularning samaradorligini baholash bo'yicha empirik tadqiqotlar o'tkazish va texnologiyalardan foydalanishning uzoq muddatli natijalarini o'rganish

zarur. Bu esa ingliz tili o'qitish metodikasini yanada takomillashtirish va zamonaviy talablarga moslashtirish imkonini beradi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Chapelle, C. A. (2020). Computer-assisted language learning. The Concise Encyclopedia of Applied Linguistics, 217-223.
2. Heil, C. R., Wu, J. S., Lee, J. J., & Schmidt, T. (2016). A review of mobile language learning applications: trends, challenges, and opportunities. The EuroCALL Review, 24(2), 32-50.
3. Shah, D. (2020). By The Numbers: MOOCs in 2020. Class Central. <https://www.classcentral.com/report/mooc-stats-2020/>
4. Reinhardt, J. (2019). Social media in second and foreign language teaching and learning: Blogs, wikis, and social networking. Language Teaching, 52(1), 1-39.
5. Xoshimova, D. (2020). Zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanib ingliz tilini o'qitish. Fan va texnologiyalar taraqqiyoti, 2(3), 144-148.
6. Bonner, E., & Reinders, H. (2018). Augmented and virtual reality in the language classroom: Practical ideas. Teaching English with Technology, 18(3), 33-53.
7. Abdullayeva, M. (2019). Chet tillarni o'qitishda zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish. Xalq ta'limi, 3, 68-72.
8. Sattarov, A. (2018). Ingliz tilini o'qitishda innovatsion texnologiyalardan foydalanish. Zamonaviy ta'lim, 4, 56-60.